

Op wereldvrouwendag, 8 maart 2024, kreeg Milou Ket (lid van Soroptimistclub Waterland) de Femme Award van D66 Purmerend voor haar initiatieven ten behoeve van vrouwelijke asielzoekers in Purmerend. Vooral de taallessen, die ze samen met de deskundige Miriam (lid van Rotaryclub Purmerend) organiseerde, waren een groot succes.

“Toen we voor het eerst binnenliepen was het stil. Mensen zaten op hun eigen kamer en je voelde de eenzaamheid. De sfeer veranderde in twee maanden totaal; het werd gezellig, mensen kennen elkaar nu en je voelt gewoon de gemoedelijkheid”

Bij de aanvaarding van de prijs sprak Milou de volgende woorden:

Ik woon al veertig jaar met uitzicht op het Van der Valk Hotel Purmerend, hotel Blankendaal. We wonen in de stad en bemoeien ons dus niet dagelijks met onze burens. Van het hotel hebben we geen last. We hebben er juist goede herinneringen aan. We kwamen er geregeld tot het plotseling, van de ene week op de andere, voor ons werd gesloten; aan het COA verhuurd voor de tijdelijke huisvesting van statushouders. Het is dan september 2022.

We horen de oproep voor warme winterkleding, verder merken we nauwelijks wat van de opvang. Het COA bevordert een hardvochtig isolement van zijn kostgangers.

Na een half jaar, de winter is voorbij, zie ik af en toe twee vrouwen over de brug scharrelen: met hoofddoek en fladderende lange rokken. Later vertellen ze me dat ze uit Somalië komen. Ze zijn 19 en 29 jaar oud, geen familie van elkaar. Wat hen bindt is de executie van hun ouders pal voor hun ogen.

Ik ben soroptimiste. Dat prikkelt me om te onderzoeken of er meer vrouwen in de opvang zijn en om te vragen wat ik met mijn Soroptimist club Waterland voor hen kan doen. Ik krijg toegang voor een groepsgesprek en ontmoet wel twaalf vrouwen. Dit oriënterend gesprek is tot mijn verbazing voor hen de eerste samenkomst en dus ook een onderlinge kennismaking. Ze zijn geen statushouders maar kwetsbare vrouwen die nog in de procedure zitten: asielzoekers. Ze hebben geen cent te makken en wonen tijdelijk in Purmerend bij een poging van het COA om hen te beschermen tegen de ruwe omgang in de grote opvanglocaties. De groep is buitengewoon divers, grote tegenstellingen komen hier zonder problemen samen: Koerd en Turk, Rus en Oekraïner. Universitair geschoold naast nauwelijks geletterd.

Met mijn club kan ik aan het werk. Ik organiseer praktische oplossingen voor bad- en regenkleding en kledingaanpassing. Ik kan voorzien in teken- en muziekhobby. Heel erg nuttig is ook de avond met lhbtq+ ers uit mijn eigen club.

Belangrijkste vraag van allen: we willen graag Nederlands leren. Daarin voorziet COA niet voor asielzoekers.

Ik benader bevriende leerkrachten van mijn Soroptimistclub en van enkele Rotaryclubs. Miriam (Rotaryclub Purmerend) is vervolgens de drijvende kracht achter een succesvol taalproject. Van zes taalcoaches voor tien deelnemers in juli 2023 groeien we tot twaalf coaches met 35 leerlingen in oktober. Dan doen ook mannen mee en zelfs enkele statushouders.

Ik ben bevoorrecht met mijn deskundige netwerk.

De vier onderwijzeressen hebben veelal internationale ervaring. Twee begeleiders hebben een taalkundig wetenschappelijke achtergrond als Neerlandicus en Slavist. Eén is oprichter van de Moedermavo en schreef daarvoor leerboeken. In de groep zit een logopediste en een tekstschrijver.

De leermiddelen krijgen we van de Rotaryclub: boeken die eerder gebruikt zijn voor taallessen aan Oekraïners. Ze bevatten een QR code voor een link naar het oefenen van de uitspraak en naar liedjes.

We kiezen voor gekleurde illustraties om woorden te leren. Miriam verzorgt tasjes met etui, schrift en pennetje op kosten van de Soroptimistclub.

Ons belangrijkste succes is de verbeterde sfeer in de groep asielzoekers. Ze hebben weer een perspectief en een doel. Ze oefenen met elkaar. Er wordt gelachen en er worden grappen gemaakt. Ze hebben een gemeenschappelijke taal ontwikkeld. Er wordt een absentielijst bijgehouden, en bij afwezigheid wordt de deelnemer uit bed getrommeld, met succes aangesproken op zijn absentie.

Waar in de 'gewone' wereld door politieke en etnische verschillen het contact tussen mensen soms onmogelijk is, worden in Purmerend dagelijks de grenzen geslecht tussen Russen en Oekraïners, zitten Turken en Koerden gezamenlijk te blokken boven een Nederlands taalboek en helpen mannen en vrouwen elkaar verder als ze worstelen met woorden als 'Scheveningen' of 'graag gedaan'.

Culturele of godsdienstige verschillen verdwijnen naar de achtergrond omdat de lessen ervoor zorgen dat mensen met verschillende achtergronden elkaar met respect bejegenen.

In oktober 2023 wordt de groep asielzoekers onverwachts overgeplaatst naar Biddinghuizen. Het taalproject stopt. Het lukt niet om dat online of via bevriende serviceclubs in Flevoland voort te zetten. De groep schuift in Biddinghuizen de eettafels aan elkaar en helpt onderling tegen intimidatie en zelfs bedreigingen. De meest kwetsbaren komen terug naar Noord-Holland, maar niet in Purmerend.

COA en NT2 (taalprogramma voor inburgering) vragen nu onze hulp bij de huidige taallessen. Zij willen het graag op 'onze' manier.

Het is het ultieme bewijs van ons succes.

Ik dank D66 Purmerend voor de Femme Award 2024. Het is de erkenning van de inspanningen van mij en vooral van Miriam en natuurlijk alle andere vrijwilligers voor een groep kwetsbare mensen. Wij staan voor een wereld waarin we duurzame verbetering willen brengen, veraf, maar ook heel dichtbij.

We hebben bovendien zelf van dit project genoten. Het geeft veel voldoening.

Dank.